

PRÁVNICKÁ FAKULTA

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA V PLZNI

seminární práce z předmětu
SPRÁVNÍ PRÁVO 1

VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY

Jméno a příjmení: Jan Ambrož
E-mail: jan.ambroz@gmail.com
Evidenční číslo: R07003
Číslo studijního kruhu: 1.
Školní rok: 2008/2009

Obsah

1. Úvod	3
2. Historický kontext	3
3. Pojem a obecná úprava veřejnoprávních smluv podle správního řádu	3
4. Členění	4
4.1 Koordinační smlouvy	5
4.2 Subordinační smlouvy	6
4.2.1 Smlouvy výslovně označené zákonem jako veřejnoprávní	7
4.2.2 Smlouvy považované soudní a správní praxí za veřejnoprávní a instituty obdobné	7
4.2.3 Smlouvy, jejichž veřejnoprávní povahu lze dokládat doktrinálně	8
4.3 Veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky	8
5. Kontraktace a zrušení veřejnoprávní smlouvy	9
6. Přezkum veřejnoprávních smluv	11
7. Spory z veřejnoprávních smluv	11
8. Závěr	12
9. Přílohy	13
10. Seznam použitých zdrojů	16

1. Úvod

Předmětem mé seminární práce jsou veřejnoprávní smlouvy v českém právu. Pozornost bude především věnována jejich obecné úpravě v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen SpŘ), v platném znění, historickým souvislostem, členění, problematice uzavírání, přezkumu a sporům z veřejnoprávních smluv.

2. Historický kontext

Veřejnoprávní smlouvy nejsou v našem právním řádu ničím novým. Tento institut uznávala již prvorepubliková teorie i praxe. Ačkoli s jejich vydáváním počítala celá řada právních předpisů, obecná sjednocující právní úprava u nás před 1. lednem 2006 chyběla.

V devadesátých letech minulého století se v zákonech vyskytovalo pouze zmocnění k uzavření smlouvy, resp. dohody správněprávního charakteru. Prvním pokusem o obecnější úpravu veřejnoprávních smluv byla novela správního řádu předložená Poslanecké sněmovně v roce 2001 spolu s novelou zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)¹, ve znění pozdějších předpisů. Avšak návrh novely správního řádu přijat nebyl, a proto byla některá obecná ustanovení týkající se veřejnoprávních smluv zapracována do OZř² tak, aby alespoň obce s rozšířenou působností mohly mezi sebou uzavírat veřejnoprávní smlouvy. Ovšem tato ustanovení v OZř se již netýkala veřejnoprávních smluv předpokládaných jinými zákony. Tato útržková úprava se dále netýkala uzavírání veřejnoprávních smluv mezi veřejnoprávními subjekty na straně jedné a soukromoprávními na straně druhé a zejména praxe pocíťovala chybějící úpravu řešení sporů vzniklých z veřejnoprávních smluv, proto došlo k revizi OZř³ a v nové úpravě správního řádu se již vytváří společný základ tohoto institutu pro celou oblast veřejné správy.

3. Pojem a obecná úprava veřejnoprávních smluv podle správního řádu

V souladu s legální definicí uvedenou v § 159 odst. 1 správního řádu, lze veřejnoprávní smlouvu vymezit jako dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Z uvedeného

¹ Dále jen OZř.

² Viz § 66c – § 66e OZř ve znění do 31.12.2006.

³ Byly vypuštěny § 66d a § 66e OZř a text § 66c byl nahrazen novým textem, který zejména stanoví, že veřejnoprávní smlouvy se řídí ustanovením správního řádu, nestanoví-li OZř jinak.

vyplývá, že veřejnoprávní smlouva musí vždy působit konstitutivně ve vztahu k právům a povinnostem.

Důležité pro charakter smlouvy, která by měla mít povahu smlouvy veřejnoprávní, je zdůraznění toho, že se musí dotýkat a obsahově spadat do sféry veřejného práva, přesněji však řečeno do oblasti práva správního.⁴ Rozhodující tedy není charakter subjektu, který smlouvu uzavírá. Skutečnost, že smluvními stranami jsou subjekty veřejného práva, neznamena, že se musí jednat o smlouvu veřejnoprávní.⁵ A contrario, i právní vztah mezi soukromoprávními subjekty může nabýt veřejnoprávní povahy ve formě veřejnoprávní smlouvy, jak předpokládá § 162 správního řádu. Veřejnoprávní smlouva se tedy vždy posuzuje podle svého skutečného obsahu.⁶

Pro veřejnoprávní smlouvy, stejně jako pro jiné úkony podle správního řádu, platí zásada legality.⁷ Veřejnoprávní smlouva nesmí být dále v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem.⁸ Kromě toho veřejnoprávní smlouva nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelná a správní orgán musí mít při jejím uzavírání za cíl plnění úkolů veřejné správy.⁹

Nutno ještě podotknout, že při postupu podle páté části SpŘ se obdobně použijí ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé SpŘ a, nestanoví-li SpŘ jinak, použijí se přiměřeně ustanovení občanského zákoníku, s výjimkou ustanovení o neplatnosti a odporovatelnosti právních úkonů, ustanovení o odstoupení od smlouvy, ustanovení o změně v osobě dlužníka nebo věřitele, nejde-li o právní nástupnictví, a ustanovení o započtení.¹⁰

4. Členění

Správní řád člení veřejnoprávní smlouvy do tří základních skupin podle toho, kdo reprezentuje smluvní stranu. V tomto smyslu SpŘ rozlišuje (byť nezavádí dále uvedenou terminologii uznávanou teorií správního práva): 1. veřejnoprávní smlouvy koordinační (uzavírané mezi dvěma a více subjekty veřejné správy)¹¹ 2. veřejnoprávní smlouvy

⁴ Jemelka L., Slováček J. Veřejnoprávní smlouvy. Právní rozhledy, č. 11/2007. ISSN 1210-6410.

⁵ I subjekty veřejného práva mezi sebou mohou uzavírat smlouvy ryze soukromoprávní povahy, např. kupní smlouva.

⁶ Viz § 159 odst. 4 SpŘ.

⁷ Zásada zákonnosti, nebo přesněji řečeno právnosti, je vyjádřena v § 2 odst. 1 SpŘ jako jedna z nejdůležitějších základních zásad činnosti správních orgánů.

⁸ Viz § 159 odst. 2 SpŘ.

⁹ Viz § 159 odst. 3 SpŘ.

¹⁰ Viz § 170 SpŘ.

¹¹ Viz § 160 SpŘ.

subordinační (uzavírané mezi subjektem veřejné správy a adresátem výkonu veřejné správy – fyzickou či právnickou osobou)¹² a 3. veřejnoprávní smlouvy mezi osobami, které by byli účastníky správního řízení nebo jimi jsou (uzavírané mezi soukromoprávními subjekty s veřejnoprávním obsahem).¹³

4.1 Koordinační smlouvy

Koordinační smlouvy jsou uzavírány mezi různými subjekty veřejné správy. Ovšem jak již bylo zmíněno, je nutné poznamenat, že i tyto subjekty mohou uzavřít smlouvy ryze soukromoprávní povahy.

Koordinační smlouvy se v poslední době objevují v platném správním právu zejména v oblasti úpravy územní samosprávy. Termínu „veřejnoprávní smlouva“ se však začalo užívat až v souvislosti s novelou obecního zřízení a zákona o obecní policii z r. 2002; obecně se pak v pozitivním právu tohoto pojmu začalo užívat až právě v novém správním řádu.¹⁴

Následující smlouvy jsou buď výslovně označeny jako veřejnoprávní či lze jejich veřejnoprávní povahu dovodit:

- a) *Veřejnoprávní smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti obcí.*¹⁵
- b) *Veřejnoprávní smlouva o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup.*¹⁶
- c) *Veřejnoprávní smlouva o provozování elektronické podatelny.*¹⁷
- d) *Veřejnoprávní smlouva o výkonu působnosti stavebního úřadu.*¹⁸
- e) *Veřejnoprávní smlouva o výkonu části působnosti úřadu územního plánování.*¹⁹
- f) *Veřejnoprávní smlouva týkající se výkonu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.*²⁰

¹² Viz § 161 SpŘ.

¹³ Viz § 162 SpŘ.

¹⁴ Staša J. in Hendrych, D. a kol. Správní právo, obecná část, 7. vydání. Kapitola X, Veřejnoprávní smlouvy, str. 256.

¹⁵ Viz § 63 OZŘ.

¹⁶ Viz § 26 odst. 1, 3, 4 SpŘ.

¹⁷ Viz § 37 odst. 4, 7, 8 SpŘ. Pokud jde o bližší charakteristiku činností zajišťovaných na základě této veřejnoprávní smlouvy, viz nařízení vlády č 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášku č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách.

¹⁸ Viz § 190 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen StavZ). Z dřívějších existují obdobné dohody uzavírané podle § 118 StavZ z roku 1976.

¹⁹ Viz § 6 odst.2 StavZ.

- g) *Veřejnoprávní smlouva týkající se plnění úkolů obecní policie.*²¹
- h) *Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků obecní policie.*²²
- i) *Dohoda o sloučení obcí.*²³
- j) *Dohoda o připojení obce k jiné obci.*²⁴
- k) *Dohoda o změně hranic obcí.*²⁵
- l) *Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí.*²⁶
- m) *Dohoda o zpracování společného plánu odpadového hospodářství původce odpadů.*²⁷
- n) *Smlouva o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti.*²⁸
- o) *Dohoda o vytvoření společného školského obvodu spádové školy.*²⁹
- p) *Smlouva o spolupráci mezi kraji ke splnění konkrétního úkolu v samostatné působnosti.*³⁰

Dále by veřejnoprávní smlouvou mohla být *smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny*, pokud by smluvními stranami byl kraj a obec.³¹

Hraniční povahu má *dohoda vlastníků provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací anebo jejich částí sloužících veřejné potřebě*³², pokud by byla uzavřena mezi obcemi, a dále pak *smlouva o atestacích informačních systémů veřejné správy*.³³

4.2 Subordinační smlouvy

²⁰ Viz § 66a, 66c OZř. Subsidiárně se uplatní zejména ustanovení § 160 odst.5, § 165 odst. 5, § 169 odst. 1 písm. a) SpŘ. Viz příloha č. 1.

²¹ Viz § 1 odst. 6, § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

²² Viz § 3b, 3c zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

²³ Viz § 19 odst. 1, 2, 4, 5, § 24, § 25 odst. 1 OZř.

²⁴ Viz § 19 odst. 3 OZř.

²⁵ Viz § 26, § 84 odst. 2 písm. j) OZř. Viz dále § 15 zákona č. 36/1960 SB., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, který by se uplatnil, pokud by zúčastněné obce vyly součástí různých krajů.

²⁶ Viz § 46 odst. 2 a § 49 - 53 OZř.

²⁷ Viz § 44 odst.8 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ Viz § 46 odst. 2, § 48 a § 51 odst. 1,2 OZř.

²⁹ Viz § 178 odst. 2 písm. c), odst. 6, 7, § 180 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů..

³⁰ Viz § 24 odst. 3, 4, § 25 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

³¹ Viz § 2 písm. a), h), § 11 odst. 3 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

³² Viz § 8 odst. 3 zákona č. 274/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

³³ Viz § 2 písm. b), c), j), m), § 3 odst. 2, § 6b odst. 1, § 6d odst. 3, §6e zákona č. 365/2000 Sb. O informačních systémech veřejné správy a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Tyto smlouvy vytvářejí reciprocitu oprávnění a povinností (závazků) mezi subjekty veřejné správy a osobami, vůči nimž směřuje výkon veřejné správy.

Subordinace však neznamena nerovné postavení smluvních stran v tom smyslu, že by bylo správnímu orgánu umožněno, aby účastníku něco diktoval. Jedná se v zásadě o určitou moderaci obsahu závazku, který by jinak mohl vzniknout správním aktem. Z toho vyplývá, že v případě nedodržení „subordinační“ smlouvy ze strany účastníka ji může správní orgán nahradit klasickým správním aktem.³⁴

4.2.1 Smlouvy výslovně označené zákonem jako veřejnoprávní

Tyto smlouvy jsou aktuální alternativou správních aktů. Správní orgán si může zvolit, zda použije správní akt či uzavře veřejnoprávní smlouvu. Lze je označit za volitelné (elektivní) veřejnoprávní smlouvy. Dnes jimi jsou:

- a) *Veřejnoprávní smlouvy nahrazující některá územní rozhodnutí.*³⁵
- b) *Veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení.*³⁶

Dále se do této podskupiny řadí smlouvy, které zprostředkovávají exkluzivní účast soukromých osob k plnění úkolů státní správy. Lze je označit jako autorizační veřejnoprávní smlouvy. Jedná se o alternativu nebo konkretizace autorizačních aktů. Jde pouze o tyto dvě smlouvy:

- a) *Veřejnoprávní smlouva k zajištění výkonu státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení.*³⁷
- b) *Veřejnoprávní smlouva o provádění dílčích zkušebních v řízení o uznání osiva nebo sadby.*³⁸

4.2.2 Smlouvy považované soudní a správní praxí za veřejnoprávní a instituty obdobné

Soudní judikatura nebo výklady pro správní praxi se kloní k závěru, že veřejnoprávními smlouvami jsou:

- a) *Dohody na podporu zaměstnanosti.* Řadí se sem:³⁹

³⁴ Důvodová zpráva k SpŘ

³⁵ Viz § 78 odst. 3 až 5 StavZ a § 6 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření. Subsidiárně se uplatní pátá část SpŘ.

³⁶ Viz § 116 StavZ a § 8 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 503/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu. Subsidiárně se uplatní pátá část SpŘ.

³⁷ Viz § 81 odst. 1, 2 a § 82 odst. 1, 3 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a splnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v platném znění.

³⁸ Viz § 2 odst. 1 písm. b), § 7 odst. 2 a § 17 odst. 1, 10, 11, 12 zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

- aa) *Dohoda o zabezpečení pracovní rehabilitace a dohoda o zabezpečení poradenství.*
- ab) *Dohody o přípravě k práci.*
- ac) *Dohoda o vytváření chráněného pracovního místa a dohoda o vytvoření chráněné pracovní dílny.*
- ad) *Dohody o rekvalifikaci.*
- ae) *Dohoda o vytváření veřejně prospěšných prací a dohoda o vytváření společensky účelných pracovních míst.*
- af) *Dohody o poskytnutí příspěvků v rámci aktivní politiky zaměstnanosti.*
- ag) *Dohoda o poskytnutí hmotné podpory na vytváření nových pracovních míst a dohoda o poskytnutí hmotné podpory rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců.*
- b) *Smluvní závazky veřejné služby v dopravě. Známe:*
 - ba) *Smlouvy o závazku veřejné služby v oblasti silniční dopravy.⁴⁰*
 - bb) *Smlouvy o závazku veřejné služby v oblasti železniční dopravy.⁴¹*
- c) *Smluvní zvláštní ochrana přírody.⁴²*

4.2.3 Smlouvy, jejichž veřejnoprávní povahu lze dokládat doktrinálně

U této podskupiny je nutno podotknout, že jejich chápání je ještě méně vyhraněné. Ačkoli veřejnoprávní prvek je dozajista obsažen, není jasné nakolik profiluje samotnou povahu smlouvy. Rozeznáváme:

- a) *Dohody o realizaci programů snižování emisí látek znečišťujících ovzduší.*
- b) *Dohoda o zařazení do aktivní zálohy.*

4.3 Veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky

³⁹ K jednotlivým níže uvedeným smlouvám viz [sub aa)] § 69 odst. 1 až 3, § 70 a § 105 odst. 1 až 3, [sub ab)] § 72 odst. 1 až 3, § 73 odst. 1, 2, [sub ac)] § 75 a 76, [sub ad)] § 108 – 110, [sub ae)] § 112 a 113, [sub af)] § 114 – 117 a zejména § 119 a [sub ag)] § 111 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁰ Viz čl. 14 nařízení č. 1191/69/EHS, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, a § 19 – 19c a § 12 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

⁴¹ Viz čl. 14 nařízení č. 1191/69/EHS, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, a § 39 – 39d zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů.

⁴² Viz § 39 a § 45 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejnoprávní smlouvu mezi účastníky, tedy smlouvu o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv nebo veřejných subjektivních povinností, mohou uzavřít ti, kdo by byli účastníky podle § 27 odst. 1 SpŘ, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, popřípadě ti, kdož účastníky takového řízení jsou. Smluvními stranami jsou tedy subjekty soukromého práva, a nikoli správní orgány ve smyslu § 1 odst. 1 SpŘ. K uzavření takové veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu správního orgánu, který také řeší spory z těchto smluv. Ten posuzuje veřejnoprávní smlouvu a její obsah z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem. Za udělení souhlasu lze považovat také to, pokud správní orgán k veřejnoprávní smlouvě přistoupí dodatečně.

První smlouvou z této skupiny, která byla v pozitivním právu výslovně označena jako veřejnoprávní, je *smlouva o převedení práv a povinností a regulačního plánu vydaného na žádost*.⁴³ Smlouva musí být písemná a její přílohou je regulační plán.

Jiným příkladem by mohla být smlouva uzavřená podle § 27 odst. 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, na jejímž základě by bylo možné převést po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu dobývací prostor. Možnost uzavření této dohody je podle důvodové zprávy ke správnímu řádu vyloučena tehdy, jestliže je např. právo pevně a neoddělitelně spojeno s určitou věcí nebo osobou.

5. Kontraktace a zrušení veřejnoprávní smlouvy

Pro kontraktaci veřejnoprávních smluv platí obdobné principy, jaké jsou známy pro smlouvy soukromoprávní. Avšak pro veřejnoprávní smlouvy, které konstituují na smluvní bázi právní vztahy (práva a povinnosti) v oblasti veřejné správy, je příznačné, že vykazují větší míru kogentnosti než u smluv soukromoprávních. V případě, že by se strany od smluvních ustanovení odchýlily, veřejnoprávní smlouva by byla neplatná *ex tunc*.

Návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy (oferta) je projev vůle učiněný zásadně v písemné formě, směřující k uzavření veřejnoprávní smlouvy, určený jednomu či několika subjektům, dostatečně určitý a vyplývá z něj projev vůle navrhovatele, být jím v případě přijetí vázán.⁴⁴ Návrh smlouvy působí od doby, kdy skutečně dojde osobě, které je určen. Může být změněn i zrušen, ale za podmínky, že tento nový projev vůle

⁴³ Viz § 69 odst. 5 StavZ.

⁴⁴ Viz § 163 odst. 1 SpŘ.

dojde druhé straně dříve nebo alespoň současně s návrhem smlouvy.⁴⁵ Návrh také může stanovit neodvolatelnost a lhůtu pro jeho přijetí.

Návrh veřejnoprávní smlouvy zaniká: 1. uplynutím lhůty určené pro přijetí, pokud návrh nebyl přijat, 2. nebyla-li lhůta pro přijetí určena, pak uplynutím přiměřené doby s přihlédnutím k povaze návrhu a k rychlosti prostředků použitých pro zaslání návrhu smlouvy, anebo 3. okamžikem, kdy navrhovateli dojde projev vůle osoby, již byl návrh určen, o odmítnutí návrhu smlouvy.⁴⁶

Veřejnoprávní smlouva musí být obligatorně uzavřena písemně a projevy vůle všech smluvních stran musí být na jedné listině.⁴⁷ Za jednu listinu je možné považovat stav, kdy by byla smlouva pro svůj obsah deklarována na více listech a svázána v jeden neoddělitelný celek.

Pokud jsou všechny strany přítomny současně, je veřejnoprávní smlouva uzavřena okamžikem podpisu poslední strany. Nejsou-li přítomny všechny strany, je smlouva uzavřena okamžikem, kdy jsou navrhovateli skutečně doručeny návrhy od všech smluvních stran opatřené podpisem.⁴⁸ Pokud zákon stanoví, že je k uzavření veřejnoprávní smlouvy nutný souhlas správního orgánu, je smlouva uzavřena dnem, kdy souhlas nabude právní moci.⁴⁹

Veřejnoprávní smlouvu lze změnit jen písemnou dohodou za splnění stejných podmínek, jaké jsou potřeba pro její uzavření. Dohoda o změně nabývá účinnosti stejně jako smlouva samotná, a pokud bylo potřeba k uzavření souhlasu správního orgánu nebo třetí osoby, tak je nutný i nyní.⁵⁰

Veřejnoprávní smlouvu lze vypovědět pouze písemnou dohodou, uzavřenou za stejných podmínek jako samotné uzavření smlouvy, a to pouze tehdy, jestliže to bylo stanoveno ve smlouvě a současně byla stanovena výpovědní lhůta.⁵¹ Pokud tak dohodnuto nebylo, je potřeba smlouvu nejprve změnit, viz výše. K výpovědi ovšem není třeba souhlasu nadřízeného správního orgánu, a to ani za toho předpokladu, že k uzavření veřejnoprávní smlouvy je souhlas nadřízeného správního orgánu potřebný.⁵² O tom zda byly splněny podmínky pro podání výpovědi z veřejnoprávní smlouvy, by

⁴⁵ Viz § 163 odst. 2 SpŘ.

⁴⁶ Viz § 163 odst. 3 SpŘ.

⁴⁷ Viz § 164 odst. 1 SpŘ.

⁴⁸ Viz § 164 odst. 2 SpŘ.

⁴⁹ Viz § 164 odst. 3 SpŘ.

⁵⁰ Viz § 166 odst. 1 SpŘ.

⁵¹ Viz § 166 odst. 2 SpŘ.

⁵² Viz závěr č. 59 ze zasedání Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11.12.2006 <<http://www.mvcr.cz/soubor/2006-2-52a-pdf.aspx>>.

muselo být rozhodnuto v případném sporném řízení podle § 141 SpŘ. Pokud by příslušný orgán⁵³ dospěl k závěru, že podmínky pro podání výpovědi nebyly splněny, veřejnoprávní smlouva bude trvat dál.

6. Přezkum veřejnoprávních smluv

V případě veřejnoprávních smluv, zejména proto, že z důvodu zachování právní jistoty nepřipadá v úvahu jejich neplatnost⁵⁴, je třeba zvláště dodržovat a kontrolovat, zda jsou v souladu s právními předpisy. Přezkum zahajuje správní orgán z úřední povinnosti. Strana veřejnoprávní smlouvy, která není správním orgánem, může dát podnět k provedení přezkumného řízení. S tímto podnětem je třeba nakládat ve smyslu § 42 SpŘ, a pokud o to požádá, je třeba podatele do 30 dnů vyrozumět, zda bylo zahájeno přezkumné řízení nebo že k němu nebyly shledány dostatečné důvody. Pokud správní orgán zjistí, že veřejnoprávní smlouva byla uzavřena v rozporu s právními předpisy, správní orgán ji zruší.⁵⁵ Jestliže jsou v rozporu s právními předpisy jen některá ustanovení veřejnoprávní smlouvy, zruší se jen tato ustanovení, pokud z povahy veřejnoprávní smlouvy nebo z jejího obsahu anebo z okolností, za nichž byla uzavřena, nevyplývá, že je nelze oddělit od ostatních.⁵⁶ V takovém případě musí být veřejnoprávní smlouva zrušena celá.

Příslušným orgánem k přezkumu veřejnoprávní smlouvy uzavřené podle § 160 a 161 SpŘ je orgán oprávněný řešit spor z této smlouvy ve smyslu § 169 odst. 1 SpŘ, kterým je buď Ministerstvo vnitra⁵⁷ nebo krajský úřad⁵⁸. V případě veřejnoprávních smluv uzavřených podle § 162 SpŘ je oprávněný orgán nadřízený smluvním stranám, tedy nadřízený orgán správnímu orgánu, který uzavřel subordinační smlouvu nebo správní orgán, který udělil souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky.

7. Spory z veřejnoprávních smluv

Dojde-li při realizaci veřejnoprávní smlouvy ke sporu, je na návrh⁵⁹ podaný ke správnímu orgánu příslušnému dle § 169 odst. 1 SpŘ zahájeno řízení a spor je

⁵³ Viz § 169 odst. 1 SpŘ.

⁵⁴ Viz důvodová zpráva k SpŘ

⁵⁵ Viz § 165 odst. 2 SpŘ.

⁵⁶ Viz § 165 odst. 3 SpŘ.

⁵⁷ Pro koordinační smlouvy mezi krajem a jakýmkoli jiným subjektem. Nebo koordinační smlouvy mezi obcemi s rozšířenou působností navzájem, popřípadě pro další koordinační smlouvy, pokud si projednání sporu z nich vzešlého vyhradí.

⁵⁸ Pro koordinační smlouvy mezi obcemi, které nejsou obcemi s rozšířenou působností.

⁵⁹ Viz § 141 odst. 2 SpŘ.

autoritativně rozhodnut vydáním vrchnostenského správního aktu přiznávajícím právo nebo ukládajícím povinnost, popř. osvědčujícím skutečný stav.

Při řešení sporů se postupuje podle části třetí SpŘ. Účastníci jsou oprávněni uzavřít smír, který podléhá schválení správního orgánu. Správní orgán smír schválí, pokud neodporuje právním předpisům nebo veřejnému zájmu.⁶⁰ Platně uzavřený smír je exekučním titulem.

Rozhodnutí nelze napadnout řádným opravným prostředkem, jen opravným prostředkem mimořádným za podmínek stanovených zákonem.

8. Závěr

Tato seminární práce si kladla za úkol poskytnout základní náhled na problematiku veřejnoprávních smluv v českém právním řádu ve smyslu její obecné úpravy v páté části správního řádu. Institut veřejnoprávních smluv je velmi zajímavé téma, které je důležité objasnit pro efektivnější výkon veřejné správy.

I přesto, že možnost uzavírat veřejnoprávní smlouvy zde byla již dříve, lze tento institut, zejména vzhledem k četnosti jeho užívání, považovat za relativně mladou formu realizace veřejné správy. Vzhledem k tomu, že cílem veřejnoprávních smluv je především zefektivnění a zjednodušení veřejné správy, lze v budoucnu očekávat rozšíření možností jejich uzavírání.

⁶⁰ Viz § 141 odst. 8 SpŘ.

9. Přílohy

Příloha č. 1:

Veřejnoprávní smlouva uzavřená mezi městem Přeštice a městem Stod

ze dne 26. srpna 2002

Čj. 2/VS/2003

dle § 66 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ve Věstníku právních předpisů Plzeňského kraje vyšlo pod čj. 3/VS/2003 v částce 2/2003.

Na základě usnesení Rady města Přeštic č. 355/02 ze dne 26. 8. 2002 a usnesení Rady města Stodu č. 102 ze dne 24. 10. 2002 uzavírají níže uvedené smluvní strany tuto veřejnoprávní smlouvu:

Čl. I

Smluvní strany

1. Město Přeštice
se sídlem městského úřadu v Přešticích, PSV 334 01, Masarykovo nám. 107,
IČO 25 71 25, KB pobočka Přeštice č. ú. 19 - 329 - 361/0100, (Plzeňský kraj),

zastoupené starostou města panem Mgr. Antonínem Kmochem,

a
2. Město Stod
se sídlem městského úřadu ve Stodě, PSV 333 01, Nám. ČSA 294,
IČO 25 72 65, KB pobočka Přeštice č. ú. 24 29 - 361/0100 (Plzeňský kraj),

zastoupené starostou města panem Lubomírem Jungbauerem.

Čl. II

Předmět smlouvy

V souladu s § 66a odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 313/2002 Sb., bude městský úřad města Přeštic namísto městského úřadu města Stoda vykonávat část přenesené působnosti na úseku agendy dopravně správní svěřené zvláštními zákony obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností ve správním obvodu města Stoda vymezeného územím obcí - Bukovec, Čechovice, Černovice, Dnešice, Dobřany, Holýšov, Honezovice, Horní Kamenice, Hradec, Chotěšov, Kotovice, Klíčovice, Lisov, Líšíná, Neuměř, Nová Ves, Přestavlky, Stod, Střelice, Štichov, Ves Toušov, Vstíš, Všekary, Zemětice - v rozsahu vymezeném touto smlouvou.

Čl. III

Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

Městský úřad města Přeštic bude vykonávat předmět smlouvy uvedený v článku II této smlouvy vymezený následujícími zákony:

- a) zákonem č. **247/2000 Sb.**, o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- b) zákonem č. **361/2000 Sb.**, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- c) zákonem č. **56/2001 Sb.**, o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. **168/1999 Sb. ČR**, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. **307/1999 Sb. ČR**, ve znění pozdějších předpisů,
- d) zákonem č. **168/1999 Sb. ČR**, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů,
- e) zákonem č. **111/1994 Sb. ČR**, o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů,
- f) zákonem č. **13/1997 Sb. ČR**, o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- g) zákonem č. **200/1990 Sb.**, o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. IV

Úhrada nákladů

1. Město Stod uhradí městu Přeštice 46, 5 % veškerých nákladů, které město Přeštice vynaloží v souvislosti s výkonem přenesené působnosti na úseku agendy dopravně správní.

2. Město Stod bude poskytovat městu Přešticím zálohy na úhradu nákladů dle odstavce 2 ve výši 20 000, - Kč měsíčně. Tyto zálohy budou splatné vždy do 15. dne v měsíci převodem na bankovní účet města Přeštice.

3. Město Přeštice provede vyúčtování nákladů dle odstavce 2 vždy k poslednímu dni kalendářního roku a nejpozději do konce druhého měsíce následujícího kalendářního roku toto vyúčtování předloží městu Stodu. Město Stod uhradí městu Přešticím stanovený podíl na vyúčtovaných nákladech, snížený o součet zaplacených záloh dle odstavce 3, do 30 dnů po doručení vyúčtování. Úhrada bude provedena převodem na bankovní účet města Přeštice.

4. Městský úřad Přeštice bude evidovat výběr poplatků za MěÚ Stod odděleně.

5. Městský úřad Přeštice zajistí oddělené vedení protokolů o zkouškách žadatelů o řidičská oprávnění zvlášť pro město Přeštice a Stod.

6. Město Stod uhradí zálohu ve stanovené výši na účet Města Přeštice vedený u Komerční banky pobočky Přeštice, č. ú. 19 - 829 - 361/0100, variabilní symbol 23 24.

Čl. V

Zvláštní ujednání

1. Pro výkon přenesené působnosti dle článku III této smlouvy Město Přeštice zřídí pracoviště městského úřadu v Plzni, Slovanská alej 26.

2. Město Přeštice se zavazuje předem konzultovat s městem Stodem veškerá organizační, personální, technická nebo jiná opatření, která by vedla k nárůstu nákladů, na jejichž úhradě se město Stod podílí dle článku IV této smlouvy.

Čl. VI

Společná ustanovení

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2004.

2. Smluvní strany zveřejní veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých městských úřadů nejméně po dobu 15 dnů a zašlou ji krajskému úřadu k zveřejnění ve Věstníku právních předpisů kraje.

3. Po dobu platnosti této smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých městských úřadů informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu a město Stod současně vyzve všechny obce spadající do jejího správního obvodu k vyvěšení této informace na úředních deskách obecních úřadů.

4. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech. Jeden stejnopis obdrží město Přeštice, druhý stejnopis obdrží město Stod a třetí stejnopis bude předložen Ministerstvu vnitra České republiky spolu se žádostí o souhlas s uzavřením této smlouvy.

5. Nedílnou součástí této smlouvy je:

- a) pravoplatné rozhodnutí Ministerstva vnitra o udělení souhlasu s uzavřením této smlouvy,
- b) usnesení rady města Přeštic o schválení této smlouvy,
- c) usnesení rady města Stoda o schválení této smlouvy.

V Přešticích dne 18. prosince 2002

starosta města Přeštic

starosta města Stoda

Příloha č. 2: Souhlas Ministerstva vnitra s veřejnoprávní smlouvou

Ministerstvo vnitra České republiky

odbor pro místní správu

U Obecního domu 3, 112 20 Praha 1

Čj.: MS - 3219/1 - 2002

Praha 27. prosince 2002

Počet listů: 1

Příloha: 1/3

Rozhodnutí

Podle ustanovení § 66a odst. 1 zákona č. **128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. **313/2002 Sb.**, Ministerstvo vnitra

souhlasí

s veřejnoprávní smlouvou uzavřenou mezi městem Přeštice a městem Stod, která je součástí tohoto rozhodnutí a tvoří jeho přílohu.

Odůvodnění

Ministerstvo vnitra obdrželo dne 19. prosince 2002 veřejnoprávní smlouvu uzavřenou dne 18. prosince 2002 mezi městem Přeštice, zastoupeným starostou města panem Mgr. Antonínem Kmochem, a městem Stod, zastoupeným starostou města panem Lubomírem Jungbauerem. Podle veřejnoprávní smlouvy bude Městský úřad Přeštice vykonávat ve správním obvodu města Stod od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2004 státní správu na úseku dopravně správních agend v rozsahu stanoveném touto smlouvou.

Protože návrhu bylo v plném rozsahu vyhověno, podle § 47 odst. 1 zákona č. **71/1967 Sb.**, o správním řízení (správní řád), se od dalšího odůvodnění upouští.

Poučení o rozkladu

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k ministru vnitra ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí prostřednictvím odboru pro místní správu Ministerstva vnitra (§ 61 zák. č. **71/1967 Sb.**).

Ing. Václav Vršecký v. r.
zástupce ředitele odboru pro místní správu

10. Seznam použitých zdrojů

Jemelka L., Slováček J. Veřejnoprávní smlouvy. Právní rozhledy, č. 11/2007. ISSN 1210-6410.

Preisler, P. Veřejnoprávní smlouvy [online]. C2007, poslední revize 19.3.2007 [cit. 2009-04-22]. Dostupné z: <<http://tisk.juristic.cz/610095/tisk/old>>.

Staša J. in Hendrych, D. a kol. Správní právo, obecná část, 7. vydání. Kapitola X, Veřejnoprávní smlouvy, str. 253 - 275. ISBN 978-80-7400-049-2.

Valeš, V. Několik poznámek k problematice sporů z veřejnoprávních smluv uzavřených obcemi [online]. C2007, poslední revize 1.8.2007 [cit. 2009-04-20]. Dostupné z: <<http://tisk.juristic.cz/616760/tisk/old>>.